

พิลังกาสา

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ardisia elliptica* Thunb.

วงศ์ : MYRSINACEAE

ชื่ออื่น : ผักจำ ผักจำแดง (เชียงใหม่ เชียงราย) ดินจำ (เลย) ลังพิสา (ตราด) พูรงกาสา (ชุมพร) รัม (สงขลา) ป็อนา (มลายู-นราธิวาส) พิลังกาสา (ทั่วไป) จิงจ้ำ จ้ำก้อง มะจ้ำใหญ่ ตาปลาราม ตาเป็ด ทุกังสา มาตาอาเย

ลักษณะทั่วไป : ไม้พุ่มหรือไม้ยืนต้น ขนาดเล็กสูง 1-4 เมตร แต่อาจสูงได้ถึง 10 เมตร ลำต้น ตั้งตรง กิ่งก้านกลมหรือเป็นเหลี่ยม สีนํ้าตาลอมเทา กิ่งอ่อนสีนํ้าตาลแดง แตกกิ่งก้านสาขารอบๆ ต้นมาก ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงสลับกัน ออกหนาแน่นที่ปลายกิ่ง รูปรีถึงรูปไข่กลับแกมรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-5 เซนติเมตร ยาว 6-12 เซนติเมตร ปลายแหลมถึงมน โคนใบรูปปลีมน ผิวใบและขอบใบเรียบ แผ่นใบมีต่อม เห็นเป็นจุดๆ กระจายอยู่ทั่วไป ใบหนามัน ก้านใบสั้น สีแดง เส้นใบมองเห็นไม่ค่อยชัดเจน ดอก เป็นช่อจากซอกใบ และปลายกิ่ง ช่อละ 4-8 ดอก กลีบดอกสีขาวแกมชมพู ก้านช่อดอกยาว 1.5-2.5 เซนติเมตร ก้านดอกย่อยยาว 8-15 มิลลิเมตร ติดกันที่โคนเป็นหลอดสั้นๆ ปลายแยกเป็น 5 แฉก แต่ละแฉกรูปใบหอก ปลายกลีบดอกแหลม กลีบเลี้ยงสีเขียว โคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 5 แฉก ผล รูปทรงกลมเป็น ผิวเรียบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางราว 6 มิลลิเมตร ผลอ่อนสีแดง เมื่อสุกมีสีม่วงเข้ม เมล็ด เดี่ยว กลม

การกระจายพันธุ์ : พบตามป่าดงดิบเขาทั่วไป

ออกดอก :-

การขยายพันธุ์ : การเพาะเมล็ด

ประโยชน์ : ตำรายาไทย ผล มีรสร้อน ผาต สุขุม มีสรรพคุณแก้ไข้ แก้ท้องเสีย แก้ลมพิษ แก้ธาตุพิการ แก้ชาง ใบ มีรสเฝื่อนร้อน แก้ดับพิษการ แก้ปวดพิการ ดอก มีรสเฝื่อนขมเมา ฆ่าเชื้อโรค ราก มีรสเฝื่อนเมา เบี้ยวเล็กน้อย มีสรรพคุณแก้กามโรค แก้โรคหนองใน ต้กับสุราเอาน้ำรับประทาน เอาากตำพอกปิดแผล ถอนพิษงู ตะขาบ แมงป่อง และแก้ลมเป็นพิษ ต้น มีรสเฝื่อนเมา ปรงผสมกับสมุนไพรอื่นแก้โรคเรื้อน ฆ่าพยาธิที่ผิวหนัง

